

Vizsgatematika a „Rácshibák II” című előadáshoz

Diszlokációk és második fázisú részecskék kölcsönhatása

Zárványokat tartalmazó mikroszerkezet előállítása. Koherens, szemikoherens és inkoherens fázishatár. Diszlokációk átjutása kiválások/zárványok között. Orován mechanizmus. Orován feszültség. Dipol kritérium. A zárványok méretének és távolságának hatása a folyáshatárra. Átvágási mechanizmus. A zárványok térfogathányadával normált folyáshatárnövekmény függése a zárványok sugarától az Orován és az átvágási mechanizmusok esetén.

Szemcsehatár szerkezetek geometriai modelljei

Az orientáció különbség megadásának módjai. Makroszkópikus és mikroszkópikus szabadsági fokok. Koincidencia rács (CSL). Csavart és dőlt határok. Szimmetrikus dőlt határ. A teljes eltolódás rácsa (DSCL). Bollmann-féle zéró rács (OL). Összefüggés a CSL, DSCL és OL között. „Grain boundary engineering”. Brandon és Palumbo-Aust kritériumok. Marcinkowski-féle határszerkezet modell.

Szemcsehatár szerkezetek fizikai modelljei

A kisszögű határok diszlokációs modellje. A szemcsehatár energia függése az orientáció különbségtől. Szemcsehatárok folyadékmodellje. A szemcsehatár energia hőmérséklet függése magas hőmérsékleten.

Szemcsehatár szegregáció

A szemcsehatárban szegregálódott szennyezők többletkoncentrációjának meghatározása a Gibbs-egyenlettel. Langmuir-McLean adszorpciós elmélete a szemcsehatár szegregációra. A szemcsehatár befedettsége a koncentráció függvényében.

Vakanciák kondenzációja

Vakancia klaszterek keletkezése. Vakancia kondenzációval keletkezett diszlokáció hurkok: Frank-féle rögzült hurok, prizmatikus hurok. Prizmatikus hurok keletkezése Frank-féle hurokból. Rétegződési hiba tetraéderek. „Stair-rod” diszlokáció. A rétegződési hiba tetraéderek keletkezése háromszög alakú Frank-hurokból. A rétegződési hiba tetraéderek méretének változása a szabad felülettől távolodva.

Repedésterjedés és törés

Rideg törés, szívós törés. Elméleti törési szilárdság. A ridegtörés Griffith-féle elmélete. Feszültségintenzitási elmélet. Törési szívósság. A törési szívósság mérése. Charpy-féle ütővizsgálat. A törési szívósság függése a hőmérséklettől és a deformáció sebességtől. A rideg-szívós átmenet.